

Praksisoppgave for studenter i BLEDE 2024 Uke 10 og 11

Ledelse av endrings- og utviklingsarbeid i barnehagen

Mål for praksis:

Studenten skal *delta og bidra i ledelse* av utviklings-/endringsarbeidet som pågår i avdelingen/barnehagen i samarbeid med praksislærer og øvrige ansatte.

Studenten skal ha *en aktiv rolle* sammen med personalet i å analysere og dokumentere prosessene i utviklings-/endringsarbeidet.

Studenten skal *lede refleksjonsprosesser* med utgangspunkt i dokumentasjonen av endringsprosessene og relevant faglitteratur, for å fremme kunnskapsdeling i personalet.

Før praksis:

Studenten tar kontakt med barnehagen så tidlig som mulig og undersøker barnehagens arbeid med kompetanseutvikling, implementering av nye føringer gitt i styringsdokumenter, lokale kompetanseplaner eller andre føringer fra eier. Det er ønskelig at praksislærer legger frem dette materialet slik at det blir lett tilgjengelig, evt. sender det digitalt til studentene før fagdagen.

Studenten setter seg grundig inn i barnehagens plandokumenter og dokumentasjon om det endrings- eller utviklingsarbeidet som pågår.

Studenten utformer en praksiskontrakt som viser innhold og fremdrift for sin deltakelse og ledelse i utviklings-/endringsarbeidet som pågår i avdelingen/barnehagen, med tidspunkt for refleksjons- og veiledningssamtaler.

Fagdagen:

På fagdagen skal studenten bli kjent med barn og personale og innhente opplysninger om barnehagens arbeid med utviklings-/ endringsprosesser og metoder som benyttes for dokumentasjon. Studenten får innblikk i personalets kompetanse/ressurser og andre forhold som påvirker utviklings- eller endringsarbeidet.

I praksis:

- Student og praksislærer gjennomgår praksiskontraktene og avklarer tider for samarbeids- og veiledningsmøter i løpet av de to første dagene.
- Studenten skal bidra i ledelse av et pågående utviklings-/endringsarbeid i samarbeid med praksislærer. Studenten har ansvar for å dokumentere og videreutvikle gjennomføringen av det pågående arbeidet.
- Studenten leder refleksjonsprosesser i personalet med utgangspunkt i dokumentasjonen av endringsprosessene og relevant faglitteratur.
- I tillegg skal studenten utforme en plan for videre ledelse av utviklings-/endringsarbeidet i samarbeid med praksislærer.
- Praksislærer er i tett dialog underveis med studenten i gjennomføring av oppgaven. Praksislærer veileder studenten ut fra planer og vurdering av tiltak og sammen justerer de framdriften i arbeidet.

- Det er ønskelig at studenten får innblikk i styrers arbeid. Studenten gjør seg kjent med barnehagens samarbeid med eksterne instanser og samarbeidspartnere, og deltar i møter der dette er mulig.
- Det forventes at studenten får noe tid (totalt 15-20 minutter pr. dag) til å notere ned stikkord og refleksjoner etter avtale med praksislærer. Det anbefales å dele denne tiden ut over dagen framfor å ta en lengre pause. Tid til planlegging, for- og etterarbeid og ferdigstilling av skriftlige arbeider skal skje utenfor arbeidstid (Jmf. Retningslinjer for praksis).

Vurderingskriterier for praksisperioden, knyttet til fordypningen BLEDE:

Studenten:

- leder refleksjonsmøter med personalet
- vurderer nye tiltak i endrings-/utviklingsarbeidet på bakgrunn av analyse sammen med de ansatte
- viser evne til og ferdigheter i å delta aktivt og bidra med begreper og faglige perspektiver i utviklingsarbeidet
- vurderer gjennomføringen av møter- og drøfter egen lederrolle, i samarbeid med praksislærer
- dokumenterer, vurderer og justerer endringsarbeidet i løpet av prosessen sammen med personalet

Etter praksis:

Muntlig erfaringsdeling på campus torsdag 21. mars.

Arbeid med arbeidskrav 2, se eget skriv.

E-postadresse til faglærere i fordypningen BLEDE:

Inger.J.Tollnes@usn.no

Kristin.R.Tholin@usn.no

Janne.Solberg@usn.no

[Vurderingsskjema BLEDE fordypning v24.odt \(live.com\)](#)

Vedlegg 1: Praksiskontrakt

Vedlegg 2: Pensumliste i fordypningen BLEDE

Lenke til emneplan: [Studie- og emneplaner - Universitetet i Sørøst-Norge \(usn.no\)](#)

Lenke til Retningslinjer for praksis: [Retningslinjer for praksis i barnehagelærerutdanningen del 1.pdf \(usn.no\)](#)

Lenke til praksissidene ved USN: [Praksis barnehagelærerutdanning - Universitetet i Sørøst-Norge \(usn.no\)](#)

Lenke til praksissidene for Campus Vestfold: [Praksis for barnehagelærerutdanningen i Vestfold - Universitetet i Sørøst-Norge \(usn.no\)](#)

Vedlegg 1:

Praksiskontrakt i fordypningen BLEDE våren 2024

Ledelse av endrings- og utviklingsarbeid i barnehagen

Praksiskontrakten er et forpliktende dokument. Det innebærer at både student og praksislærer skal bruke den gjennom hele praksisperioden.

Studenten utarbeider en oversikt som viser:

Forutsetninger (Disse skal relateres til arbeidet med praksisoppgaven, og bygge på evalueringer fra praksislærer og studentens egne erfaringer fra LSU-praksis):

Forventninger til praksisstedet og øvrige personale:

Eget mål for praksisperioden: (Skal inneholde konkrete mål for egen utvikling som leder, og mål for å styrke egen profesjonsdanning)

Praksislærer utarbeider en liknende oversikt som viser:

Forutsetninger: (Erfaringer med å lede endrings- og utviklingsarbeid, og andre relevante temaer i forhold til ledelse)

Forventninger til studenten:

- Faglig forberedt til praksisperioden
- Tar initiativ, viser kunnskap og faglig engasjement
- Tar kontakt- og samarbeider med personalet
- Gir og mottar veiledning
- Vise framdrift i planlegging og skriftlig arbeid

Tidsplan for praksisperioden:

Student og praksislærer utarbeider en plan for utviklings- og endringsarbeidet.

Praksiskontrakten skal underskrives og foreligge i 2 eksemplarer: Til student og praksislærer.

student

praksislærer

Vedlegg 2: Pensumliste

Organisasjon og ledelse av endringsarbeid i barnehagen (BILLEDE-1) 2023/2024

Børhaug, K., & Lotsberg, D. Ø. (2016). *Barnehageleiing i praksis*. Samlaget.

Bjerkholt, E. (2017). *Profesjonsveiledning : fra praktisk virksomhet til teoretisk felt*. Cappelen Damm akademisk.

Eik, L. T. (2016). Pedagogisk ledelse og profesjonslæring. I L. T. Eik, E. Ødegård, & G. S. Steinnes, *Barnehagelæreres profesjonslæring : i barnehagens mulighetsrom* (s. 77–103). Fagbokforl.

Foss, V. (2017). Barnehage og profesjon som politisk felt. I H. Lund-Kristensen & E. K. Høihilder, *Praksisbarnehagen : en arena for læring* (s. 172–185). Gyldendal akademisk.

Marit Alvestad (1957-) (redaktør). (2022). *Barnehageutvikling*. Universitetsforlaget.

Moe, M., Mørreaunet, S., & Nissen, K. (2023). *Barnehageledelse i bevegelse* (1. utgave). Fagbokforlaget.

Lindboe, I. M., & Kaarby, K. M. (2019). Praksisperioder som læringsfellesskap. I S. Michelet & K. E. Thorsen, *Teoretiske og praktiske kunnskaper i lærerkvalifisering : sammenhenger og spenninger* (s. 197–218). Universitetsforlaget.

Roland, P., Keeping, D., & Ertesvåg, S. K. (2018). *Implementering av endringsarbeid i barnehagen*. Gyldendal.

Ulleberg, I., & Jensen, P. (2017). *Systemisk veiledning i profesjonell praksis*. Fagbokforl.

Ødegård, E. (2017). Kompetansebygging i en lærende barnehage. I E. Ødegård, H. Røys, & J. Nordahl, *Alle skal med! : veiledning i den lærende barnehage* (s. 129–152). Cappelen Damm akademisk.

Einarson, S., & A og Aasland, M. (2015). Destruktiv ledelse: årsaker, konsekvenser og tiltak. I A. Skogstad & S. Einarsen, *Ledelse på godt og vondt* (2. utg., s. 207–231). Fagbokforl.

Brenna, L. R., & Solheim, M. C. W. (2018). Hvordan lede mangfold? *Praktisk økonomi & finans* (trykt utg.), 34(3).

Barnehagepolitiske prosessar. (2014). I K. Børhaug & K. H. Moen, *Politisk-administrative rammer for barnehageledelse* (s. 144–165). Universitetsforl.

Wadel, C. C. (2021). Samlederskap i barnehagen. Erfaringer med delt lederskap mellom likestilte pedagogiske ledere. *Søkelys på arbeidslivet*, 38(1), 59–73.
<https://doi.org/10.18261/issn.1504-7989-2021-01-04>

Lund, H. H. (2021). «We are equal, but I am the leader»: leadership enactment in early childhood education in Norway. *International journal of leadership in education, ahead-of-print*(ahead-of-print), 1–26. <https://doi.org/10.1080/13603124.2021.1969039>

Sønsthagen, A. G. (2022). Eit inkluderande foreldresamarbeid – leiinga sitt ansvar. I J. Birkeland, H. Fimreite, & A. G. Sønsthagen, *Den kompetente barnehagen : tre tilnærmingar til leiing og kunnskapsutvikling* (1. utgave, s. 83–112). Cappelen Damm akademisk.

Emilsen, K., Friis, P., & Kjeldsaas, L. (2023). *Menn i barnehagen hvorfor og hvordan?* Fagbokforlaget.

Thun, C. (2023). Ubehag som ressurs. Kritisk mangfoldsledelse i profesjonelle læringsfellesskap i barnehagen. I Charlotte U Johannessen (1974-) (redaktør/forfatter av forord/bidragster), *Organisering, arbeidsdeling og profesjonalitet i barnehagen* (s. 201–226). Fagbokforlaget.

Børhaug, K., & Børhaug, K. (2021). *Barnehageeigarar mellom stat, marknad og sivilsamfunn*. Universitetsforlaget.

Eik, L. T., Steinnes, G. S., & Ødegård, E. (2020). *Fra intensjon til handling i barnehagen : dilemmaer som omdreiningspunkt for kompetansebygging* (1. utgave). Fagbokforlaget.

Aslanian, T. K. (2016). «Du er også mammaen min» Perspektiver på kjærlighet i barnehagepedagogisk praksis. I Tona Gulpinar (1966-) (redaktør/forfatter av forord/forfatter), T. Gulpinar, L. Hernes, & N. Winger, *Blikk fra barnehagen* (s. 187–203). Fagbokforl.

Klev, R., & Levin, M. (2021). *Forandring som praksis : endring og utvikling som samskapt læring* (3. utgave). Fagbokforlaget.

Nygård, M. (2021). Barnehagelæreres profesjonsutøvelse i en nyliberal tid: Styring, autonomi og identitet. I H. Myhre, M. Nygård og O. P. Vestheim (red.) *Læreres profesjonsutøvelse i en utdanningspolitisk brytningstid* (1. utgave, s. 75–93). Gyldendal.

Qvortrup, A., Skriver Laustsen, M., & Tjalve, L. T. (2018). *Professionelle læringsfellesskaber i dagtilbud* (1. utgave). Dafolo.

Aas, M., & Vennebo, K. F. (2021b). Profesjonelle læringsfellesskap - en litteraturgjennomgang. I M. Aas & K. F. Vennebo (Red.), *Ledelse av profesjonelle læringsfellesskap i skolen* (1. utgave, s. 13–34). Fagbokforlaget.

Aas, M., & Vennebo, K. F. (2021a). Oppsummering og veien videre - profesjonelle læringsfellesskap på norsk. I M. Aas & K. F. Vennebo (Red.), *Ledelse av profesjonelle læringsfellesskap i skolen* (1. utgave, s. 281–298). Fagbokforlaget.

Thornton, K., & Cherrington, S. (2019). Professional learning communities in early childhood education: a vehicle for professional growth. *Professional development in education*, 45(3), 418–432. <https://doi.org/10.1080/19415257.2018.1529609>

Larsen, A. K., & Slåtten, M. V. (2023). *Fellesbarnehagen : styring, ledelse og samarbeid* (1. utgave). Fagbokforlaget.